

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för kulturvetenskaper

ES151L Skapande skola - estetiska uttrycksformer, 30
högskolepoäng

The Creative School - Artistic Expressions, 30 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för kulturvetenskaper 2009-06-11

Senast reviderad 2012-10-23. Redaktionella ändringar.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2013

Förkunskaper

INGET VÄRDE ANGIVET

Mål

- **DELKURS 1 Ämnesteori och praktisk tillämpning, 15 högskolepoäng**

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- tillämpa grundläggande, relevanta, teoretiska och praktiska kunskaper i bild, dans, drama, media, musik och rörelse och utifrån olika vetenskapliga teorier och metoder inom fältet praktiska och estetiska lärprocesser applicera dessa i pedagogisk praktik där gestaltningar, iscensättningar och reflekterande samtal ingår
- presentera grundläggande ämnesdidaktisk kompetens som möjliggör eget val av arbetssätt, läromedel och utrustning
- diskutera estetiska uttrycksformer ur ett genusperspektiv
- beskriva egna och andras kulturarv samt nutida kulturella yttringar

- **DELKURS 2 Didaktik och tematiskt arbete, 15 högskolepoäng**

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- diskutera innebörden av de estetiska ämnens särskilda uttryck och dess

- undersöka innebörden av de estetiska ämnens språkliga uttryck och dess betydelse för barns lärande samt kunna omsätta denna kunskap i gestaltningar/projekt.
- använda IKT inom estetisk verksamhet
- identifiera estetiska lärprocesser i pedagogisk praktik
- planera, genomföra och utvärdera gestaltande arbete med estetiska uttrycksformer.

Innehåll

Kursen innehåller teoretiska, praktiska, gestaltande och kommunikativa moment med fokus på de estetiska uttrycksformerna bild, dans/rörelse, drama och musik och dess betydelse för barns lärande inom förskola och skola. Kursen utgår ifrån övergripande vetenskapliga teorier och underbyggda resonemang kring bildens, dans/rörelsens, dramats och musikens ämnesspecifika språk. Ämnets laborativa karaktär förutsätter deltagande vid samtliga moment.

Kursen innehåller två delkurser

Delkurs 1 Ämnesteorier och praktisk tillämpning 15 högskolepoäng

Kursen belyser de estetiska språkens särart, likheter och olikheter och de olika uttrycksformernas betydelse för barns estetiska utveckling och lärande. Ämnena bild, dans/rörelse, drama och musik presenteras för att synliggöra dess ämnesspecifika språk och vetenskapliga kärna. Kursen innehåller praktiska, gestaltande och kommunikativa övningar. Kursen belyser det egna kulturarvet, andra kulturer samt nutida kulturella yttringar.

Delkurs 2 Didaktik och tematiskt arbete 15 högskolepoäng

I kursen ingår studier av olika didaktiska ställningstaganden för hur estetiska ämnen utifrån gällande styrdokument kan utvecklas och integreras i lärandemiljöer. Särskilt fokus läggs på att i arbetet med estetiska lärprocesser problematisera och analysera ur ett genusperspektiv.

I kursen planeras och genomförs, i grupp, ett tematiskt arbete som praktiseras med barn från förskola eller skola. Arbetet avslutas med en individuell inlämningsuppgift där den studerande kritiskt och självständigt ska reflektera över sitt eget och gruppens arbete, samt kunna koppla till litteratur och relevant forskning. I samarbete med kulturinstitutionerna i samhället presenteras och förespråkas helhetsperspektivet på lärande genom att kunna identifiera och tillämpa de estetiska ämnena utifrån ett professionellt förhållningssätt. I kursen genomförs ett IKT-projekt där metod och teori ska kunna appliceras i en pedagogisk praktik.

I kursen ingår även följande inslag som ska genomsyra lärutbildningen i dess helhet:

Progressionslinjer

Språket som redskap

I läroprocessen betonas vikten av skapande ämnens mångfald som skilda estetiska och språkliga uttryck. Diskussion och reflektion sker därför kontinuerligt kring betydelsen av ett medvetet vetenskapligt förhållningssätt till estetiska uttrycksformer som olika språkliga funktioner.

IT och lärande

Med hjälp av datorstöd får den studerande utveckla sina ämneskunskaper och sin förmåga till kreativt skapande i bl a hårddiskinspelning av musik, ackompanjemang, notskrift och film- och redigerings teknik. Förståelse för IT och lärande i kulturförmedling till barn betonas i skilda estetiska perspektiv.

Vetenskaplig progression

I redovisning och diskussion av studerad litteratur tränas studenten att på vetenskaplig grund synliggöra sambandet mellan teori och praktik samt utvecklat sin förmåga till

kritiskt tänkande och bedömning. Amnesdidaktiska teorier och forskningsresultat behandlas och sätts i relation till varandra för att tydliggöra en framskridande vetenskaplig progression.

Lärarprofessionen

I fortlöpande redovisningar av egna producerade alster får den studerande kontinuerlig respons och möjlighet till reflektion över sin didaktiska utveckling. I praktiska redovisningssituationer utvärderas och diskuteras olika studerade teorier beträffande skilda förhållningssätt och metodisk tillämpning sett i ett såväl lärar- som barnperspektiv.

Undervisningsformer

Undervisningen som består av föreläsningar, seminarier, gestaltningar, laborationer och projektarbeten genomförs så att teori, skapande arbete och didaktik integreras och samordnas inom de estetiska ämnena. I kursen ingår redovisningar inför barngrupp, studiebesök samt samarbete med kulturinstitutioner i samhället.

Ämnets laborativa karaktär förutsätter deltagande vid samtliga moment. All undervisning bedrivs med syfte att den studerande i kommande yrkesroll skall kunna iscensätta en positiv bildningsmiljö, utifrån ett progressionstänkande där barnet/eleven står i centrum.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen examineras genom muntliga, skriftliga och gestaltande redovisningar, samt en salstentamen. Oavsett examinationsform är det den enskildes prestationer som bedöms och betygsätts. För betyget godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle. På vissa moment kan dock endast en omtentamen erbjudas inom kursens ram.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Ämnesteori och praktisk tillämpning 15 hp

Obligatorisk litteratur

Erberth, B. & Rasmusson, V. (2008). *Undervisa i pedagogiskt drama*. Lund: Studentlitteratur. 154 s. ISBN:978-91-44-04733-1

Forslind, A. (1996). *Bild, lek och experiment*. Alfabeta förlag. 48 s. ISBN: 91-7712-470-7.

Frid, J. & Nilsson, K.-J. (2008). *Skapa-bild, färg och form*. Malmö: Didacta.

Frister-Lind, H. (1999). *"Flyg lilla fjäril", Rytmik och rörelsesånger för de små*. Mölndal: Förlaget Lutfisken AB.

Gottberg, J. (2009). *Musiken och rytmiiken i praktiken*. Stockholm: Sveriges utbildningsradio. 71 s. ISBN 978-91-25-09016-5.

Granberg, A. (2005). *Små barns bild & form skapande*. Stockholm: Liber. 151 s. ISBN: 47-05049-7.

Grindberg, T. & Jagtöien, G. (2000). *Barn i rörelse*. Lund: Studentlitteratur. 147 s.

Helander, K. (2003). *Barndramatik och barndomsdiskurser*. Lund: Studentlitteratur. 133 s. ISBN:91-44-02785-0

Jederlund, U. (2002). *Musik och Språk*. Hässelby: Runa.

Paulsen, B. (1996). *Estetik i förskolan*. Lund: Studentlitteratur. 138 s.

Sjöstedt Edelholm, E. & Wigert, A. (2005). *Att känna rörelse -en danspedagogisk metod*. Stockholm: Carlsson bokförlag. ISBN: 91-7203-679-6.

Wahlström, G.(1996) *Gruppen som grogrund*. Stockholm: Liber. 133 s. ISBN: 91-47-004812-3.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Didaktik och tematiskt arbete 15 hp

Obligatorisk litteratur

Forsberg Ahlcrona M.(2012) *Förskolans didaktik och dockan som redskap-kommunikation och skapande i förskolan* Lund:Studentlitteratur ISBN: 978-91-44-06866-4

Frister-Lind, H. (1999). *"Flyg lilla fjärlil", Rytmik och rörelsesånger för de små*. Mölndal: Förlaget Lutfisken.104 s. ISBN:91-88496-22-8

Lökken, G. m. fl. (2006). *Småbarnspedagogik*. Stockholm: Liber.257 s.ISBN:47-05321-6

Paulsen, B. (1996). *Estetik i förskolan*. Lund: Studentlitteratur. 138 s.ISBN: 91-44-60431-9

Persson/Wiklund. (2008). *Hur långt är ett äppelskal*. Stockholm. Liber. 230 s.ISBN: 978-91-47-05358-2

Skolverket *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*
www.skolverket.se.

Skolverket *Läroplan för förskolan Lpfö 98-uppdaterad 2010*. www.skolverket.se.

Stencilmaterial

Utdrag ur:

Byréus, K. (2010). *Du har huvudrollen i ditt liv*. Stockholm: Liber.ISBN: 978-91-47-09976-4

Fagerholm E. (2006). *Filma bättre Malmö*. LiberISBN: 91-47-07652-6

Statens kulturråd (urval artiklar) *Konsten att motverka främlingsfientlighet och rasism*

Sjöstedt Edelholm, E. & Wigert, A. (2005). *Att känna rörelse -en danspedagogisk metod*. Stockholm: Carlsson bokförlag. ISBN: 91-7203-679-6.

Sternudd Mia Marie F(2000) *Dramapedagogik som demokratisk fostran? Fyra dramapedagogiska perspektiv- dramapedagogik i fyra läroplaner*. Uppsala Universitet

Stencilmaterial tillhandahålls av kursledningen.

* Finns att köpa på Humanvetenskapliga institutionen.

Referenslitteratur

Au, Susan. (1995). *Ballet & modern dance*. London: Thames & Hudson. 210 s. ISBN: 0-500-20219-2.

Grönlund, E. & Wigert, A. (2004). *Röster om danspedagogik*. Stockholm: Carlssons bokförlag. 230 s. ISBN: 91-7203-611-7.

Jernström, E. & Lindberg, S. (1996). *Musiklust*. Stockholm: Runa förlag. 133 s.

Johnsson, P. (1999). *Dans, första steget*. (CD-skiva + instruktionshäfte) Stockholm: T&P Unit Produktion.

Lindvåg, A. (1995). *Möte med barnteatern*. Stockholm: Liber utbildning.

Sikelej, sa kamelen. Sång och danslekar från hela världen. (1999). Stockholm: En bok för alla AB. 184 s. ISBN: 978-91-7221-545-0.

Sundin, B. (1995). *Barns musikaliska utveckling*. Stockholm: Liber utbildning. 182 s.

Terling, B. (2001). *Dansande fantasi*. Göteborg: Movement utbildningsinstitut GBG. 45 s. ISBN: 91-974200-1-8.

Tjuderuttan, sa räven. Sång och danslekar från förr till nu. (1999). Stockholm: En bok för alla AB. 182 s. ISBN: 978-91-7221-547-4.

Uddholm, M. (1993). *Pedagogen och den musikaliska människan*. Mölndal: Lutfiskens förlag. 138 s.

Vesterlund, M. (2003). *Musikspråka i förskolan*. Stockholm: Runa förlag. 96 s.

Wallin, K. (2005). *Pedagogiska kullerbyttor*. Stockholm: HLS Förlag.

Wiklund, U. (2001). *Den lydiga kreativiteten*. Stockholm: Utbildningsradion. 111 s.

Änggård, E. (2005). *Bildskapande – en del av förskolebarns kamratkulturer*. Avhandling, Linköpings universitet.